

ПРИЛОЗИ ПРОУЧАВАЊУ ЈЕЗИКА

ИЗДАЈЕ:
ОДСЕК ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК И ЛИНГВИСТИКУ
ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА У НОВОМ САДУ

НОВИ САД

38

2007

ММВ. бр. 13699

Чланови редакције:

Др Мато Пижурица, ред. професор
Др Вера Васић, ред. професор
Др Љиљана Суботић, ред. професор
Др Ивана Антонић, ред. професор
Др Владислава Ружић, ванр. професор

Главни и одговорни уредник:
Секретар:

Др Јасмина Грковић-Мејџор, ред. професор
Мр Миливој Алановић, асистент

За издавача:

Проф. др Љиљана Суботић, декан

Штампање овог броја подржало је Министарство науке Републике Србије.
Захваљујемо на подршци.

Штампа: КриМел, Будисава

О ГЛАГОЛИМА И ЊИХОВИМ ДОПУНАМА У НОВОСАДСКИМ РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЈСКИМ ЕМИСИЈАМА

*Рађено под руководством
проф. др Владиславе Ружић*

САЖЕТАК

У овом раду извршена је синтаксичко-семантичка анализа глагола који су примарно интелектуално-комуникативног садржаја, али и оних који се као такви могу употребити у одређеном контексту, регистрованих у новосадским радио и телевизијским емисијама. Циљ је био да се утврди који се глаголи појављују у датоме корпусу, њихова фреквентност, какву врсту допуне захтевају и у каквом значењу су употребљени (примарном или секундарном).

КЉУЧНЕ РЕЧИ: савремени српски језик, синтакса, рекција, фреквенција, семантика, глаголи интелектуално-комуникативног и другог садржаја.

1. Увод

1.1. О предмету, циљу и корпусу рада

Предмет овог рада су глаголи, који су примарно интелектуално-комуникативног садржаја, али и они који се као такви могу употребити у одређеном контексту, регистровани у новосадским радио и телевизијским емисијама. Рад је подељен на два дела. У првом делу је извршена синтаксичко-семантичка анализа глагола, који су представљени азбучним редом и сваки је семантички дефинисан према Речнику Матице српске, илустрован примерима из корпуса и прокоментарисан, а затим је направљено поређење са упитником Милке Ивић¹ да би се утврдило да ли се конструкције које су забележене у корпусу подударају са онима из упитника или има одступања.

Циљ рада је да се утврди који се глаголи појављују у датоме корпусу, затим њихова фреквентност, какву рекцијску, односно семантичку допуну захтевају и у ком значењу су употребљени.

Рад се заснива на корпусу који је сакупљен из неколико новосадских радио и телевизијских емисија (типа контакт програма), снимљених 1977. и 1978. године.² Укупно је било шест емисија, од којих је једна радијска (а) и пет телевизијских (б):

¹ Милка Ивић, Квентионар за употребу падежа у савременом српскохрватском књижевном језику, ЗБФЛ XIV/1, Нови Сад, 1971, 159–169.

² Овај материјал ми је уступила мр Мирјана Јоцић, којој се овим путем искрено захваљујем.

а. Један део контакт емисије Радио Новог Сада “Суботом са вама” (15. IX 1978), 21 страна куцаног текста. (У даљем тексту када се буду наводили примери из ове емисије користиће се скраћеница ЈДКЕ РНС “ССВ”, 1978);

б.1. “Критика и самокритика”, разговор у студију, контакт програм, ТВНС (1977), 24 стране куцаног текста (РУС ТВНС “КИС”, 1977);

б.2. “Културна хроника”, програм на српскохрватском језику, ТВНС (1977), 4 стране куцаног текста (ПНАСХЈ ТВНС “КХ”, 1977);

б.3. “Културна хроника на српскохрватском језику”, контакт програм, ТВНС, 6 страна куцаног текста; у даљем тексту користиће се скраћеница КП ТВНС “КХ НАСХЈ”,

б.4. “Омладински екран”, емисија за младе, разговор у студију, ТВНС (14. XI 1977), 13 страна куцаног текста (РУС ТВНС “ОЕ”);

б.5. “Сигнали”, информативна емисија, контакт програм, ТВНС (20. XII 1977), 19 страна куцаног текста (ИЕ ТВНС “СИГ”, 1977).

1.2. О глаголима интелектуално-комуникативних радњи и њиховим допунама
О глаголима интелектуално-комуникативних радњи нема много појединачних радова у нашој лингвистичкој литератури. Они су најчешће обрађивани у граматицима и то у оквиру поглавља о падежима и зависним реченицама или у монографијама о појединим падежима. Овде ћу дати кратак преглед литературе коју сам користила и која ми је била својеврсна помоћ у анализи прикупљених примера.

Михаило Стевановић у својој књизи “Савремени српскохрватски језик II. Синтакса” (Стевановић 1969: 503–504) интелектуално-комуникативне глаголе најпре помиње у делу о падежима, наводећи да се локатив с предлогом О најчешће употребљава у функцији неправог објекта управо уз глаголе говорења и мишљења, што и поткрепљује бројним примерима. Даље наводи, да се објекатска функција предлошко-падежне конструкције О + Lok најјасније види уз глагол *мислити* и друге глаголе овог значења. Напоредо са овом конструкцијом, као њен семантичко-синтаксички синоним, такође у функцији неправог објекта, употребљава се предлошко-падежна конструкција ЗА + Ак. Као семантичка допуна глаголима *знати*, *мислити*, *говорити* и др. одређује коме је, односно чему је намењено оно што се говори управним речима. Слободним дативом се исто исказује коме је нешто намењено и њиме се допуњавају глаголи који значе говорење, исказивање и изражавање. Поново се с овим глаголима срећемо и у делу Граматике где се обрађују зависне реченице. Када говори о декларативним (изричним) реченицама М. Стевановић наводи да се њима исказује оно што садрже глаголи управних реченица, односно оне објашњавају шта се износи глаголима говорења, мишљења и осећања у реченицама од којих оне зависе и то, такође, илуструје мноштвом примера (Стевановић 1969: 825–826).

Татјана Батистић у својој студији “Локатив у савременом српскохрватском књижевном језику” (Батистић 1972: 43–46) ове глаголе помиње када говори о локативу у функцији глаголских допуна и она, као и М. Стевановић, тврди да се конструкција О + Lok јавља уз одређену класу глагола и именица као њихова допуна и даје њихов списак. Наравно, ради се о глаголима говорења и мишљења

(у широком смислу) чија је учесталост појављивања различита. На првом месту је глагол *говорити*, као најфреквентнији, а за њим долазе глаголи *мислити* и *писати*.

Једини рад у потпуности посвећен интелектуално-комуникативним глаголима написала је М. Ивић: “О објекатској допуни глагола комуникативних и интелектуалних радњи” (Ивић 1972). У овом раду М. Ивић се бави транзитивношћу поменутих глагола и полази од става наших граматичара који глаголе интелектуално-комуникативног садржаја редовно сврставају међу транзитивне. Поставља се питање како утврдити да ли је неки глагол транзитиван (прелазан) или интранзитиван (непрелазан). У нашој граматичкој традицији прелазност глагола одређује се помоћу питања *кога? шта?*. Дакле, ако се уз глагол може појавити облик *некога/нешто*, односно објекат у облику акузатива без предлога, онда је реч о прелазном, правом прелазном глаголу. Међутим, у групу прелазних глагола сврставају се и они који означавају радње, за чију је реализацију потребан објекат (на ком ће се радња извршити) и то у облику акузатива с предлогом или било ког другог зависног падежа. Када говори о глаголима интелектуално-комуникативних радњи, Милка Ивић даље наводи да се они не могу у потпуности сврстати у групу правих прелазних глагола, због тога што се у функцији њихове семантичке допуне не може појавити ни облик *некога* ни било која друга именска реч којом се одређује живо биће (нпр. не може се рећи *говорићу Олгу, мислићу Олгу...*, а једино глаголи слушања могу имати допуну у облику слободног акузатива, али се ту имплицира радња чији је вршилац објекат у акузативу, нпр. *чујем Олгу како свира/ како пева...*). Облик *нешто* у функцији семантичке допуне интелектуално-комуникативних глагола појављује се у двострукој улози – као прономен и као просентенцијализатор. Као прономен он замењује именицу и веома је мали број именичких лексема које се могу појавити као објекатска допуна уз глаголе говорења – *истина, гадости, глупости, ствар*. М. Ивић наводи и примере: *Говорила ми је нешто* ⇒ *Говорила ми је истину /глупости /паметне ствари*. Ове лексеме врше функцију унутрашњег објекта, сматра М. Ивић. Као просентенцијализатор облик нешто замењује реченицу, нпр. *Говорила ми је нешто* ⇒ *Говорила ми је да ће ићи у Београд / кад ће се вратити у Београд*.

На крају Милка Ивић закључује да се уз глаголе интелектуално-комуникативних радњи, као објекат, чешће појављује реченица него именица.

У својој студији “Значења српскохрватског инструментала и њихов развој” М. Ивић говори о социјативном инструменталу, помиње социјативне глаголе, чија је једна од главних карактеристика моменат узајамности (што, такође, важи и за комуникативне глаголе). “Радња чисто социјативног типа као јединствена акција која иде у извесном смислу од субјекта ка другом партнеру и од другог партнера ка субјекту има медијалан карактер. Узајамност вршења чини, наиме да се радња враћа од једног партнера ка другом; она у ствари, излази из сфере вршиоца радње, али се истовремено у њу и враћа, што чини да се она тако схвата као радња која остаје у његовој сфери. Отуда СЕ уз ове глаголе као знак њихове медијалности – *састати се, свађати се, рвати се* и сл.” (Ивић 1954: 167).

О глаголима говорења писао је и Дојчил Војводић у свом раду “*Verba dicendi* у перформативној употреби” (Војводић 1999), где је описао само оне глаголе

говорења који подлежу перформативној употреби, тј. чијим изговарањем адресант (говорник) врши одговарајућу радњу, односно говорни чин.

Живојин Станојчић у одељку “Морфологија, синтакса и фразеологија” у књизи *Српски језик на крају века* (Станојчић 1996: 129), праги промене језичких црта у периоду од 1945. до 1995. на морфолошком и синтаксичком нивоу. Та студија је подељена на три дела: ниво облика, ниво реченичних конституената и ниво реченице. Пошто је мене занимало питање објекатских допуна глагола које је обрађено у другом делу, осврнућу се овом приликом на то. Аутор наводи два глагола који се сврставају у групу интелектуално-комуникативних, код којих долази до промене објекатске допуне. То су глаголи *бринути се* и *свађати се*. Глагол *бринути се* везује типичну допуну O + Lok (о некоме /нечему), која се често замењује конструкцијом ЗА + Ак (за некога) као нпр. *бринути о Перу* ⇒ *бринути за Перу*. Глагол *свађати се* добија два предлога уз генитив: ОКО + Gen (око нечега) и ЗБОГ + Gen (због нечега) као нпр. *Свађати се око новца* ⇒ *Свађати се због новца*. Поменути аутор наводи и две конструкције које се данас сматрају правим архаизмима: (1) забавити се о проблему и (2) шалити се о њему, у којима се појављује конструкција O + Lok у виду објекатске допуне, која ће у данашњем савременом језику бити замењена или слободним инструменталом (забавити се проблемом) или инструменталом с предлогом С(А) (шалити се с њим).

Јасмина Московљевић у раду “Структурни односи у реченицама са директним говором и класе глагола уз које се јавља” (Московљевић 1996) каже да појава директног говора није ни могућа без одређене класе глагола, а то су управо глаголи говорења, тј. они глаголи који означавају комуникативни акт уопште, као и глаголи мишљења, који означавају унутрашњи говор или глаголи који означавају начин говорења и даје списак свих ових глагола.

У другом свом раду “О дистрибуцији комплементизатора у савременом српском језику” Ј. Московљевић (Московљевић: 2004) издваја десет поткласа сентенцијалнотранзитивних глагола на основу врсте комплементизатора који се уз њих јавља. Комплементизаторе дефинише као оне граматичке елементе помоћу којих се у структуру главне реченице уводи одговарајућа допунска (зависна) реченица. Уз неке глаголе говорења и неке глаголе који означавају мисаоне процесе могућа је паралелна употреба комплементизатора ДА и КАКО без промена на семантичком плану, сматра Ј. Московљевић наводећи примере:

1. Саопштила је ДА сутра путује у Рим.
 1. а. Саопштила је КАКО сутра путује у Рим.
2. Сетила се ДА мора да пожури.
 2. а. Сетила се КАКО мора да пожури.

Она још додаје да је уз глаголе говорења могућа и употреба ДА ЛИ у функцији комплементизатора, као и употреба упитних заменица и прилога у функцији везника зависноупитних клауза (КО, КОЛИКО, ШТО), што потврђује следећим примерима: *Бошко је саопштио КО је победио; Марко је знао КОЛИКО то вреди; Он нам је испричао ШТА се десило.*

2. Анализа

У овом делу рада извршена је синтаксичко-семантичка анализа глагола. Скупљена су укупно 153 примера, али нису сви анализирани у раду. Пошто је било више примера са истим глаголом, нису сви наведени, већ је број изабраних примера зависио од фреквентности глагола (за најфреквентнији глагол дат је и највећи број примера).

Као модел при изради овог дела рада послужио је „Речник глагола са грама-тичким и лексичким допунама“ Владиславе Петровић и Косте Дудића (Петровић, Дудић 1989), али су семантичке дефиниције преузете из Речника Матице српске.

Глаголи су поређани по азбучном реду и обрађени као лексикографске одреднице. Сваки глагол је дат у свом основном инфинитивном облику и у првом лицу презента, са назнаком о његовом виду и роду. Након тога су наведена примарна, односно секундарна значења за сваки глагол (из Речника Матице српске)³, а затим је дат коментар везан за примере који су забележени у корпусу.⁴

БАВИТИ СЕ, -ИМ СЕ, несврш. обав. прел. ; непрел.

- 1) бити (негде), задржавати се, налазити се, проводити време, пребивати
- 2) (чим, о чему, око чега):
 - а. занимати се, бити заузет, бринути се, бити обузет
 - б. проучавати (што), третирати (што), имати за предмет

У свом корпусу налазим шест примера реченица с овим глаголом. У пет примера као реакцијска допуна појављује се беспредлошки инструментал Inst, док се у последњем примеру појављује предлошко-падежна конструкција С(А) + Inst, што је грама-тички неправилно. У свим примерима глагол је употребљен у секундарном значењу и то у прва три примера у значењу (*занимати се*), а у последња три у значењу (*проучавати што, имати за предмет*).

Зато морам да се бавим и новинарским послом, да сарађујем и са „Дневником“ ... (ПНА СХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

И човек као ти који се бави сликарством, дакле једним послом који тражи један мир и један сталожен рад без времена ... (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Какве су ту све могућности, шта све може рецимо наш слушалац који реши да се бави овим спортом (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

³ У Матичином речнику су описана сва значења (и примарна и секундарна) за сваки глагол. Међутим, дешавало се да се у оквиру једног значења појави више нијанси па није увек било лако, приликом анализе примера, одредити о ком значењу је заправо реч. Стога сам се трудила да дам најприближније значење у зависности од контекста у ком је глагол употребљен.

⁴ У раду су коришћени следећи симболи и скраћенице: Gen – генитив, Dat – датив, Ak – акузатив, Inst – инструментал, Lok – локатив, Dir Obj – директан објекат, Ind Obj – индиректан објекат, несврш. гл. – несвршени глагол, сврш. гл. – свршени глагол, учест. гл. – учестали глагол, непрел. гл. – непрелазни глагол, обав. прел. гл. – обавезно прелазни глагол, повр. гл. – повратни глагол, уз. повр. – узајамно-повратни глагол; РМС – Речник српскохрватског књижевног језика Матице српске.

То је група која се *помало на аматерски начин бави том темом...*(ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

... то је група из Санта Барбаре али се *бави темом мексичких досељеника у Калифорнију...* (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

... што би значило један квалитет и гаранцију да би он *с тим проблемима могао да се бави и у привреди после школовања* (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

БРИНУТИ, -НЕМ, несврш. прел.

- 1) осећати бригу, неспокојство, узнемиреност (због некога или нечега), бити у бризи (за кога или за што)
- 2) доводити кога у бригу, забрињавати, тицати се, водити бригу, старати се, трудити се око кога или чега

Забележен је само један пример где је употребљена негирана форма овог глагола, а као рекцијска допуна појављује се предлошко-падежна конструкција ЗА + Ак (*за нешто*) и то у секундарном значењу (*тицати се*), према РМС.

... и наши текстови оду а да уопште нико *за то не брине* (ПНА СХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

ВЕРОВАТИ, -РУЈЕМ, несврш. прел.

- 1) а. држати, сматрати да је нешто онако како се приказује, како неко говори
б. мислити, држати, бити уверен
- 2) (некоме, нечему, нар. некога, нешто) имати поверења (у некога, у нешто), поуздавати се, надати се, ослањати се
- 3) а. (у некога, нешто) сматрати да постоји неко натприродно биће или нешто натприродно – у виле, у чуда
б. бити религиозан, држати за тачно оно што налаже вера

Забележена су два примера у којима се појављује зависна реченица као семантичка допуна, а глагол је употребљен у примарном значењу (*мислити*), према РМС.

Међутим, *ја верујем да многи уметници су у далеко тежој ситуацији.*(ПНА СХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

... Косово има и Црна Гора је исто у оснивању тако да *ја верујем да ћемо и ми ове године то решити.* (ПНА СХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

ВИДЕТИ, -ДИМ, сврш. прел.

- 1) а. имати способност вида; запазити/ запажати очима
б. срести кога , наћи се с ким
- 2) увидети, увиђати, разбирати, схватати
- 3) а. запазити, уочити

- б. дознаги, сазнати
- 4) знати
 - 5) размислити, просудити
 - 6) прегледати, испитати
 - 7) искусити, преживети (радости, муке)
 - 8) дочекати, доживети
 - 9) предвидети
 - 10) имати
 - 11) држати, сматрати (кога чиме)
 - 12) побринуту се (за) што
 - 13) наћи, налазити
 - 14) окусити, окушати

У корпусу је регистрован само један пример с овим глаголом. У функцији рекцијске допуне јавља се *Ak Dir Obj* (*нешто*), а глагол је употребљен у секундарном значењу (*схватати, увиђати*), према РМС.

Како вас двојица *видите те промене које се догађају у усмереном образовању* (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

ГОВОРИТИ, ГОВОРИМ, несврш. прел.

- 1) имати моћ, способност говора
- 2) а. служити се говором, саопштавати нешто речима, казивати
б. знати неки језик, служити се неким језиком
в. изговарати на посебан начин, заносити
г. уверавати, тврдити
- 3) а. казивати, саопштавати писмено
б. имати за предмет, за садржај нешто
в. прописивати, одређивати, налагати
- 4) а. држати говор, беседити
б. служити мису, изговарати, читати (молитву)
в. одговарати (лекцију у школи), учити, предавати
- 5) а. водити разговор, разговарати
б. бити у добрим односима с ким; обичније у одричном облику: бити у завади
в. причати
- 6) *фиг.* сведочити, посведочавати; потврђивати, доказивати; указивати на нешто
- 7) *фиг.* а. саопштавати нешто спољним, вањским знацима (држањем, очима...)
б. испољавати се, читавати се; наговештавати, предсказивати
в. изазивати неко осећање или мисао, подстицати, нукати

Укупно је забележено двадесет примера са овим глаголом. Од тога у највећем броју примера (17) као рекцијска допуна појављује се предлошко-падежна конструкција *О + Lok* (*о нечему /некоме*), у једном примеру забележен је

беспредлошки акузатив Ak Dig Obj (*нешто*), у једном предлошко-падежна конструкција ЗА + Ak (*за нешто*), а у једном примеру предлошки израз У+Lok+Gen (*у вези нечега*). Глагол је у свим примерима употребљен у примарном значењу (*саопштавати нешто речима, казивати*), према РМС.

Немамо намеру да вам *говоримо о детаљима ове радње* јер претпостављамо да сте већ довољно информисани... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

О томе се може још говорити, међутим, време наше емисије полако али сигурно истиче.(РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Она је *говорила о некој матурској вечери у гимназији*... (КПТВНС „КХ НА СХЈ“)

У овој емисији *говоримо о младима на Стеријином позорју* (КПТВНС „КХ НА СХЈ“)

... али чини ми се да *та представа управо говори о генерацији која наступа у позоришту*... (КПТВНС „КХ НА СХЈ“)

Ми смо *говорили о тој критици*... (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

Овде *говоримо о тој теми уопште*... (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

Наравно, *говорим о стваралачкој, говорим о конструктивниј критици* оној која је усредсређена или усмерена на мењање стања у позитивном дакле смислу речи. (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

... а затим *ће стихове говорити Тони Павче, Мирко Гоши, Томислав Обрадовић, Добрица Ерић*...(УДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

... *говорим у вези нашег (факултета)*... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Ја *говорим за хемију*. У првој години тог усмереног образовања, школовања, ми имамо четири часа хемије, четири часа целе године, за разлику од једне хемијске технолошке школе која има малтене 20 часова. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

ДОКАЗАТИ, ДОКАЖЕМ, сврш. прел.

- 1) чињеницама, доказима утврдити истинитост или правилност чега, уверити кога о чему
- 2) покр. саопштити, дојавити, доставити коме што

Регистрован је само један пример у којем се овај глагол појављује у оквиру конструкције ДА + *презент* као семантичка допуна уз модални глагол МОЋИ, а као рекцијска допуна појављује се беспредлошки акузатив Ak Dig Obj (*нешто*) и то у примарном значењу (*чињеницама, доказима утврдити истинитост или правилност чега*), према РМС.

... без обзира на то што у датом тренутку није наишао на разумевање средине, *није могао да тако кажем да докаже своје тврдње у том тренутку*... (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

ЖАЛИТИ СЕ, -ИМ СЕ, несврш. прел.

- 1) изражавати жалост, незадовољство, јадати се, сапоштавати (коме) да се осећа бол, nelaгодност и сл.
- 2) поднети жалбу, тужити кога

Са овим глаголом забележен је само један пример где се као семантичка допуна појављује зависна реченица са везником ДА, а глагол је употребљен у примарном значењу (*изражавати незадовољство, јадати се*), према РМС.

То је нешто сасвим ново и за разлику од ових мојих другова који се углавном *жале да се понавља неко градиво* код нас је све ново тако да је прилично интересантно. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

ЗАХВАЉИВАТИ (СЕ), ЗАХВАЉУЈЕМ (СЕ), несврш. учест.

- 1) одавати, исказивати, изражавати захвалност
- 2) признавати као узрок чега, одавати признање
- 3) давати оставку, одрицати се (чега)
- 4) а. похвалити се
б. зарицати се (на нешто)

У корпусу је забележен само један пример са овим глаголом, који се сврстава у групу глагола комплексне реакције (глаголи који захтевају две допуне). У функцији прве реакцијске допуне појављује се индиректни објекат у дативу *Dat Ind Obj (некоме)*, а у функцији друге реакцијске допуне стоји предлошко-падежна конструкција *НА+Lok (на нечему)*, док је глагол употребљен у примарном значењу (*изражавати захвалност*), према РМС.

Захваљујем се другу Бишићу и Крунићу на разговору... (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

ЗНАТИ, ЗНАМ, несврш. прел.

- 1) поседовати чињенице о некоме или нечему, бити упознат са нечим, бити упућен у нешто, познавати
- 2) располагати неком способношћу, бити вешт у чему, умети
- 3) бити свестан, имати на уму, схватати, разумевати, распознавати
- 4) имати обичај, обичавати
- 5) бити у стању, моћи
- 6) покр. морати, требати
- 7) осећати, трпети
- 8) (и свр.) (за)памтити, (у)памтити
- 9) покр. сматрати, држати
- 10) без посебног значења (у обраћању, за скретање пажње)

Регистровано је укупно седам примера у којима се појављује овај глагол. Као семантичка допуна појављује се зависна реченица у функцији директног објекта у шест примера, а у једном *Ak Dir Obj (то)*. Глагол је у шестом примеру употребљен у примарном значењу (*поседовати чињенице о некоме или нечему, бити упознат са нечим*), а у свим осталим примерима у секундарном значењу (*бити свестан, имати на уму, схватати, разумевати*), према РМС.

... једна сложена организација удруженог рада зна најбоље какав њој профил стручњака треба... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

... шта ја знам да ли ће механика да припадне факултету техничких наука, или математичком факултету... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

И знам да смо кубурили са ове материјалне стране... (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Претпостављам да има велик број ваших пријатеља који знају да се бавите овим спортом да сте укључени у Мотонаутички клуб „Данубиус“ (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Да ли ви то знате или не знате? (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

Петра Рома из Скопља публика зна у ранијим представама (КПТВНС “КХ НА СХЈ“)

Али ми знамо да су наши састанци и усудио бих се да кажем један велики број састанака неполемички, да су сви састанци мртви, да нема полемике, дијалога. (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

ЈАВЉАТИ СЕ, ЈАВЉАМ, несврш. прел.

- 1) давати вест о себи, оглашавати се
- 2) а. одазивати се
б. поздрављати један другог при сусрету, одговарати на чији поздрав
- 3) долазити, пријављивати се
- 4) учинити се видљивим, показати се пред чијим очима, искренути, указати се, настати
- 5) почети деловати (писати, певати)

У корпусу је забележен само један пример са овим глаголом. Као рекцијска допуна појављује се индиректни објекат у дативу *Dat Ind Obj* (*некоме*), а глагол је употребљен у примарном значењу (*давати вест о себи, оглашавати се*), према РМС.

И са Латенке нам се јавља *Мирослав Стеванов*. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

МИСЛИТИ, -ИМ, несврш. прел.

- 1) својим умом стварати мисао, идеју, доносити судове, закључке, расуђивати, закључивати
- 2) а. (о неком, о нечем, на некога, на нешто, ретко некога, нешто) имати у мислима, у памети (некога, нешто), размишљати (о неком, о нечем)
б. имати на уму, подразумевати
- 3) сматрати, претпостављати, држати, замишљати
- 4) хтети, желети
- 5) а. намеравати
б. (само у 3. лицу) бити у изгледу, изгледати

У корпусу су забележена четрдесет и два примера у којима се појављује овај глагол и то као пунозначан, самосталан у значењу “претпостављати“. Као допуна појављује се зависна реченица (у 41 примеру), а само у једном примеру предлошко-падежна конструкција О+Lok (о некоме/нечему). Глагол је у свим примерима употребљен у секундарном значењу (сматрати), према РМС.

Мислим да пре свега морамо бити храбрији, критичнији и на крају пре свега и реални... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Мислим да само таквим једним приступом ангажованим можемо допринети и процесу реформе... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

... јавила сам се на биологију, јер сам мислила да ће то бити најбоље. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

... нисам још довољно упозната са оним што нас очекује наредне године међутим, мислим да ће све бити добро, и да ћу успети да се упишем на факултет који будем желела. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Па ја мислим да је ова нова реформа помогла доста у томе што се иде упоредо пракса и теорија... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Па мислим... да све зависи од нас ученика какво ће бити оцењивање и каква ће бити оцена (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

... и мислим да ће сама ова реформа много помоћи и мојим колегама који долазе баш (из такве школе као што си ти)... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Мислим да је то основа и сви смо ми колико толико убеђени да она мора сигурно дати неке резултате који ће бити на већем нивоу него сад. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

... и у оквиру тога мислим да посебно омладинска организација мора наћи начина и форми да још више ојача, још више оснажи. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Па мислим у сваком послу је потребан неки вентил да би човек могао да се испусти (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

... и овај тематски је доста различит тако да мислим да има песама за свачију душу што би се рекло. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Мислим да у овој ери аутомобилизма и ове гужве да из дана у дан, из године у годину повећањем стандарда све више имамо људе који су врло заинтересовани за тај спорт... (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Били смо заједно и живели, баш се дружили а мислим да је то важније од неких теоретских излагања. (КПТВНС „КХ НА СХЈ“)

Ове године је тема Чехов и мислим да је то врло интересантна тема ... (КП ТВНС „КХ НА СХЈ“)

... ту ја мислим да и стваралаштво уопште тражи човека потпуног (ПНАСХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

... мислим да је ствар у овоме да би ваљало учинити нешто од те старе добре школе (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

Онда затим мислим да је веома важно у којој мери се критика схвата као потреба правилне оцене... (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

... а мислим да би добили прави одговор и да би дали један допринос конгресима и конференцијама ... (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

Зато мислим да је тај контакт са читаоцима у том погледу мало површан (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

Ево шта мислим о томе... (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

ОБЈАВИТИ, ОБЈАВИМ, сврш. прел.

- 1) учинити што јавним, огласити, обелоданити, саопштити (обично већем броју, мноштву људи)
- 2) заст. прогласити (за кога или што), наименовати
- 3) необ. наредити, заповедити

У корпусу је забележен само један пример с овим глаголом. У функцији реакцијске допуне појављује се *Ak Dir Obj* (*нешто*), а глагол је употребљен у примарном значењу (*учинити што јавним, обелоданити*), према РМС.

Објавила је до сада девет књига. (ПНАСХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

ОДЛУЧИТИ, ОДЛУЧИМ, сврш. прел.

- 1) а. донети одлуку, решити се на нешто
б. закључити, решити
- 2) (што) бити пресудан за нешто, решити коначан исход
- 3) (некога) утицати на некога при доношењу одлуке, одредити, навести, приволети

Регистрован је један пример с овим глаголом. Као семантичка допуна појављује се зависна реченица, а глагол је употребљен у примарном значењу (*донети одлуку, решити се на нешто*), према РМС.

Ја сам 73-ће године... одлучила да одем у слободне уметнике. (ПНАСХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

ОДЛУЧИТИ СЕ, ОДЛУЧИМ СЕ, сврш. прел.

- 1) одлучити
- 2) од више могућности изабрати једну, одредити се

У укупно пет примера овога глагола три пута као допуна појављује се предлошко-падежна конструкција ЗА+Ак (*за нешто*), а два пута зависна реченица. У прва четири доле наведена примера глагол је употребљен у секундарном значењу (*од више могућности изабрати једну, одредити се*), а у последњем примеру у примарном (*одлучити*), према РМС.

А одлучила си се управо за то због... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

... па за програмирање сам се одлучила то је данас врло тражено и доста

перспективно тако да је... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Неки су се одлучили за нешто друго. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Љубав према сликарству и жеља да све своје слободно време посвети овој уметности утицале су на то... *да се Слободан Радивојевић одлучи да напусти посао просветног радника у Инђији и...* (ПНАСХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

Ми смо у том тексту пронашли и одређене театарске квалитете зато *смо се одлучили да га уврстимо у репертоар наше мале сцене.* (КПТВНС „КХ НА СХЈ“)

ОДЛУЧИВАТИ СЕ, -УЧУЈЕМ СЕ, несврш. прел.

- 1) а. доносити одлуку, решавати се на нешто
б. закључивати, решавати
- 2) бити пресудан за нешто, решавати коначан исход
- 3) утицати на некога при доношењу одлуке, опредељивати се, наводити

У корпусу је забележен само један пример. Као семантичка допуна појављује се зависна реченица, а глагол је употребљен у примарном значењу (*решавати се на нешто*), према РМС.

... иначе што се тиче оне устаљене позоришне публике *они се тешко одлучују да дођу* тако да је за нас ово учешће у Стеријином позорју заиста један облик афирмације. (КПТВНС „КХ НА СХЈ“)

ОДРЕЂИВАТИ, -ЕЂУЈЕМ, несврш. прел.

- 1) тачно утврђивати, опредељивати
- 2) а. прописивати, одлучивати, назначавати, упућивати
б. намењивати, одвајати

Забележен је само један пример с овим глаголом. У функцији рекцијске допуне појављује се Ак Dir Obj (*нешто*), а глагол је употребљен у примарном значењу (*тачно утврђивати*), према РМС.

... *одређујемо правце и темпо продора у нове смелости* и стваралачке хуманистичке просторе. (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

ОПРЕДЕЛИТИ СЕ, -ЕДЕЛИМ СЕ, сврш. прел.

- 1) одлучити се за кога или што, приклонити се чему, изабрати (између разних могућности)

У корпусу су регистрована три примера где се овај глагол појављује. У функцији допуне јављају се предлошко-падежне конструкције ЗА+Ак (*за нешто*), НА+ Ак (*на нешто*) и зависна реченица, а глагол је употребљен у примарном значењу (*одлучити се за кога или што*), према РМС.

... откуд баш за један такав спорт да се определиш. (ЈДКЕ РНС, „ССВ“, 1978)

Па ја сам се залагала да се опеределим на нешто што се тиче природних наука, тако да је ту била или медицина или биологија или хемија ... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Ја сам се определио да сликам тај неурбани, неурбанизовани пејзаж подунавља... (ПНАСХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

ОПРЕДЕЉИВАТИ (СЕ), -ЕЉУЈЕМ (СЕ), несврш. и учест. прел.

- 1) одлучивати се за кога или што, приклањати се чему, бирати (између разних могућности)

Забележена су два примера са овим глаголом. У функцији рекцијске допуне појављују се предлошко-падежне конструкције ЗА+ Ак (за нешто) и ПРЕМА+ Lok (према нечему), а глагол је у оба примера употребљен у примарном значењу (одлучивати се за нешто), према РМС.

Човек се у најранијем детињству опредељује за свој животни позив... (ПНАСХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

Свако се опредељивао према свим тим својим афинитетима али и сад су наравно уписани сви ти нови смерови... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

ПИТАТИ, ПИТАМ, несврш. компл. прел.

- 1) а. обраћати се коме речима, тражити одговор
б. тражити одговор без речи, изразом очију
- 2) (за кога, за што) свесрдно се обавештавати, полажући на то нарочиту важност, бринути се, показивати интересовање, марити
- 3) (кога, што) испитивати, проверавати чије знање
- 4) а. тражити
б. молити

Регистрована су три примера са овим глаголом, који спада у групу глагола комплексне рекције, дакле, захтева две рекцијске допуне – Ак Ind Obj (некога) и Ак Dir Obj (нешто). У сва три примера глагол је употребљен у примарном значењу (обраћати се коме речима, тражити одговор), према РМС.

Ево да питамо још и Мићу Узелца ти си такмичар у којој од ове три секције? (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Ево Богица ми даје знак да те питам како ће се звати албум? (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

И ове у Пролетеру питали смо чланове делегација основних организација удруженог рада и делегате... (ИЕ ТВНС „ССВ“, 1977)

ПОЗДРАВИТИ СЕ, -ИМ СЕ, сврш. уз. повр.

- 1) а. рећи, учинити коме поздрав
б. испоручити коме чији поздрав
- 2) поручити, јавити што преко кога
- 3) уз. повр. изменити међу собом поздраве при састанку, сусрету или растанку

У корпусу налазимо само један пример са овим глаголом. У функцији рекцијске допуне појављује се предлошко-падежна конструкција С(А)+Inst (*са неким*), а глагол је употребљен у секундарном значењу (*изменити међу собом поздраве при састанку*), према РМС.

Пре него што *се поздравимо са нашим слушаоцима* шта би још... (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

ПОЗДРАВЉАТИ, -АМ, несврш. и учест. прел.

- 1) а. рећи, учинити коме поздрав
б. поручивати коме чији поздрав
- 2) поручивати, јављати што преко кога
- 3) фиг. дочекивати, одобравати што с наклоношћу, с пријатељским осећањима

Регистрован је један пример у којем се појављује овај глагол. Као рекцијска допуна појављује се Ак Dir Obj (*некога*), а глагол је употребљен у примарном значењу (*рећи, учинити коме поздрав*), према РМС.

Поздрављам их у студију Телевизије Нови Сад и... (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

ПОПРИЧАТИ, ПОПРИЧАМ, сврш. прел.

- 1) провести неко време у причању; поразговарати о разним, неважним, безначајним стварима
- 2) испричати све редом

У корпусу се појављују два примера са овим глаголом и у оба се као рекцијска допуна јавља предлошко-падежна конструкција О + Lok (*о нечему*). Глагол је употребљен у примарном значењу (*поразговарати о разним стварима*), према РМС.

О овим детаљима ћемо још мало попричати. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Да мало попричамо и о будућности нашег клуба. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

ПОРАЗГОВАРАТИ, -ОВАРАМ, сврш. непрел.

- 1) провести неко време у разговору
- 2) (кога) мало утешити кога

Забележен је један пример са овим глаголом. У функцији рекцијске допуне појављује се предлошко-падежна конструкција O+Lok (*о нечему*), а глагол је употребљен у примарном значењу (*провести неко време у разговору*), према РМС.

Управо смо затекли овде групу ученика металостругара па ћемо их прекинути мало у раду *да поразговарамо о реформи усмереног образовања*. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

ПРИМЕТИТИ, ПРИМЕТИМ, сврш. прел.

- 1) опазити, спазити, угледати
- 2) напоменути, обратити пажњу
- 3) приговорити, замерити, покудити
- 4) рећи, казати, припоменути, споменути

У корпусу је регистрован један пример са овим глаголом. Као семантичка допуна појављује се зависна реченица, а глагол је употребљен у секундарном значењу (*напоменути, обратити пажњу*) према РМС.

Читајући новине *приметили смо да сте већ имали два такмичења*. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

ПРИЧАТИ, ПРИЧАМ, несврш. прел.

- 1) (о чему, што) усмено казивати, саопштавати какав догађај, какву причу, приповедати
- 2) а. пеј. говорити
б. погр. говорити неистину, измишљати, обмањивати говором
- 3) разговарати се
- 4) (безл.) у изразу: прича се, говоре, приповедају

Забележена су два примера у којима се овај глагол јавља у безличној форми (прича се), а у функцији рекцијске допуне појављује се предлошко-падежна конструкција O+ Lok (*о нечему*). Дакле, глагол је употребљен у секундарном значењу (*у изразу типа: прича се, говоре, приповедају*), према РМС.

... *о томе се доста причало*, а врло мало се рекло. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

... јер то је таква тема *о којој може јако дуго да се прича*. (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

ПРОГЛАСИТИ, ПРОГЛАСИМ, сврш. прел.

- 1) а. објавити какво званично саопштење, обично свечано, јавно издати службени акт о нечему, обнародовати, исп. прокламовати
б. јавно рећи, ставити свима до знања, објавити, разгласити

- 2) а. именовати, произвести кога, што (у какво звање, чин, функцију и сл.
б. јавно, службено означити кога кривим, недужним и сл. (обично у судском поступку)

Регистрован је само један пример с овим глаголом, који спада у глаголе комплексне рекције, што значи да захтева две рекцијске допуне: *Ak Dir Obj* (*нешто*) и *ЗА+ Ak* (*за нешто*). Глагол је употребљен у примарном значењу (*јавно рећи, објавити*), према РМС.

То је представа коју су римски критичари прогласили за најбољу у прошлој позоришној сезони. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

РАЗГОВАРАТИ, -ОВАРАМ, несврш. узајм. повр. и прел.

- 1) обраћати се речима (један другоме), говорити, причати, расправљати о нечем, саветовати се, договорити се
- 2) (некога, нешто)
 - а. разговарати, забављати, занимати
 - б. тешити, бодрити

У корпусу је забележено пет примера у којима се појављује овај глагол. У функцији допуне јављају се предлошко-падежна конструкција *О + Lok* (*о нечему*) у прва три примера и зависна реченица у функцији директног објекта (*нешто*) у последња два. У свим примерима глагол је употребљен у примарном значењу (*говорити, причати, расправљати о нечему*), према РМС.

... јел управо о тој конструктивној критици не само што није било добро и што не ваља, него и како, мало пре смо о томе разговарали. (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

Да бисмо ми о томе разговарали било би интересантно колико има земљорадника који сарађују са пољопривредном организацијом. (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

Па у граду смо већ разговарали о томе и у току је израда урбанистичко техничког решења... (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Па узмимо онај пример да смо на оном кад смо разговарали како да раде делегати а како да ради председавајући... сећате се добро да је било предлога да свака три месеца буду други кандидати. (ИЕ ТВНС „ОЕ“, 1977)

... раговарали смо и то да изменимо Закон... (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

РАЗМИШЉАТИ, РАЗМИШЉАМ, несврш. прел.

- 1) проводити неко време мислећи о чему, промишљати, расуђивати
- 2) (што) анализирати, оцењивати, разматрати

Забележена су два примера са овим глаголом. У првом примеру као допуна појављује се предлошко-падежна конструкција *О + Lok* (*о нечему*), а у другом зависна реченица са *ДА ЛИ* у функцији комплементизатора. Глагол је

употребљен у примарном значењу (*промишљати, мислити о чему, расуђивати*), према РМС.

Да ли *сте* већ *размишљали о томе?* (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

Па *смо* *размишљали да ли да одвојимо делегације удружених земљорадника*, јер смо сад већ у друкчијој ситуацији него 74-те. (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

РАСПРАВЉАТИ, -АМ, несврш. прел.

- 1) несврш. и учест. према расправити
- 2) водити расправу, дискусију о нечему, анализирати, разматрати нешто – о догађајима

Регистровано је шест примера у којима се појављује овај глагол. У прва четири примера овај глагол је употребљен у безличној форми (расправља се). Као реакцијска допуна појављује се предлошко-падежна конструкција *О + Lok (о нечему)* у свим примерима, а глагол је употребљен у секундарном значењу (*водити расправу, дискусију о нечему, анализирати, разматрати нешто*), према РМС.

Тако рецимо кад *се расправља о домовима* ту су студенти итекако гласни, а зато што је ту њихово мишљење приоритетно. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

На седницама савета универзитета и уосталом на скуповима на којима *се расправља о проблемима универзитета* мало је студената. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Међутим, кад *се расправља о инвестицијама, о платама професора, о радном времену...* они ту немају велик допринос... (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Колега Потавчић је добио опомену... због тога што је напустио састанак основне организације Савеза комуниста у којој *се расправљало о његовим наводима*. (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

Хоћете ли ми рећи да ли је делегација *о томе расправљала*. (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

Јесте ли расправљали о тезама? (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

РЕЋИ, РЕЧЕМ и РЕКНЕМ, сврш. прел.

- 1) а. говором изложити, саопштити, изговорити, изјавити, казати, уопште речима саопштити, усмено или писмено
 - б. објавити као намеру, обећати
 - в. договорити се, споразумети се, заједно утврдити
- 2) саопштити, ставити на знање неким знаком, гестом
- 3) обелоданити (саопштити, о неком тексту)
- 4) а. открити, показати, разјаснити
 - б. изразити, насликати
- 5) проказати, открити (некога)

У корпусу је забележено тринаест примера са овим глаголом. У првом примеру глагол има значење „рецитовати“ па се у функцији допуне јавља именица

у акузативу. У функцији рекцијске допуне у другом и трећем примеру јавља се предлошко-падежна конструкција *O + Lok (о нечему) + Ak Dir Obj (нешто)*, а у четвртном и петом примеру конструкција *Dat Ind Obj (некоме) + Ak Dir Obj (нешто) + O + Lok (о нечему)*, док се у шестом, седмом и осмом примеру јавља конструкција *Dat Ind Obj (некоме) + зависна реченица*. У последњем примеру као рекцијска допуна појављује се заменица *ТО* у функцији просентенцијализатора. Глагол је у свим примерима употребљен у примарном значењу (*саопштити, изговорити, изјавити, казати*), према РМС.

Петар Јоксимовић, Душан Радак и Ехмета Бучко том приликом *рећи ће неколико својих песама*. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

... шта би још *вредело рећи о Битефу*. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Мислим да је то врло интересантна тема и да се *о томе има много тога рећи* али било би боље чини ми се то и видети на неки начин. (КПТВНС „КХНАСХЈ“)

Војо, *реци нам нешто о твојој представи*. (КПТВНС „КХНАСХЈ“)

Хоћете ли нам *о томе нешто рећи*. (ПНАСХ ТВНС „КХ“, 1977)

Хоћете ми *рећи... шта се рецимо ради у Скупштини општине*, како се рецимо одлуке доносе? (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

Хоћете ли ми *рећи одакле се Синдикат заинтересовао за ово питање...* (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

Хоћете ли ми *рећи могу ли мајке да раде ако им деца нису збринута*. (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

Могућност сигурно јесте колико сам обавештена и једина да ли је најбоља *то бисмо могли рећи тек на крају*. (КПТВНС „КХ НА СХЈ“)

РЕШАВАТИ, РЕШАВАМ, несврш. и учест. прел.

- 1) а. учинити избор између две или више могућности, одлучивати се на нешто, закључивати
 - б. адм. доносити решење о неком судском или административном предмету, одлучивати – спор, молбу
- 2) одређивати исход нечега, пресуђивати, окончавати
- 3) а. мат. рачунским радњама долазити до тачног резултата, налазити правилно решење – задатка
 - б. давати правилан одговор, одгонетати – загонетку, ребус
 - в. рашчишћавати, расправљати
- 4) ослобађати, разрешавати мука, дужности

Регистрован је само један пример са овим глаголом. Као рекцијска допуна јавља се *Ak Dir Obj (нешто)*, а глагол је употребљен у секундарном значењу (*расправљати, рашчишћавати*), према РМС.

... и бојим се да ћемо у ова три дана, тек назначити неке нове идеје и отићи са питањима *која ћемо вероватно решавати током целог живота* јер је у питању такав аутор и такав проблем театарски жив и присутан. (КПТВНС „КХНАСХЈ“)

САГЛЕДАВАТИ, САГЛЕДАВАМ, несврш. и учест. прел.

- 1) гледати, опажати, запажати, видети
- 2) прозрети, проникнути у суштину чега, упознавати што, потпуно схватати, разумевати

У корпусу је забележен један пример у којем се појављује овај глагол. У функцији рекцијске допуне јавља се *Ak Dir Obj* (*нешто*), а глагол је употребљен у секундарном значењу (*упознавати што, потпуно схватати, разумевати*), према РМС.

Сагледавамо старе и нове проблеме и одређујемо правце и темпо продора... (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

СЛОЖИТИ СЕ, СЛОЖИМ СЕ, сврш. прел.

- 1) скупити се, саставити се, здружити се стварајући какав ред, облик, целину
- 2) а. дати пристанак, сагласност на што; изразити, потврдити своје слагање с ким, с чим, споразумети се, договорити се с ким, прихватати чије мишљење
б. постићи склад, хармонију, подударност, бити у складу
в. постићи слогу, бити сложан, живети у слози с ким
- 3) а. спустити се, сести, сместити се, лећи
б. клонувши, наслонити се на нешто
в. спустити се, покрити (какву површину)
г. пасти, срушити се, слегнути се

Забележен је један пример с овим глаголом. Као рекцијска допуна јавља се предлошко-падежна конструкција *ОКО+Gen* (*око нечега*), а глагол је употребљен у секундарном значењу (*дати пристанак, сагласност на што, изразити, потврдити своје слагање с чим, прихватити чије мишљење*), према РМС.

Не бих се сасвим сложио око овог третирања односно питања како хоћете питања у вези са културом. (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

СЛАГАТИ СЕ, СЛАЖЕМ СЕ, несврш. и учест. прел.

У корпусу се појављује један пример. У функцији рекцијске допуне јавља се предлошко-падежна конструкција *С(А)+Inst* (*са нечим*), а глагол је и овде употребљен у секундарном значењу (*изразити, потврдити своје слагање с чим*), према РМС.

Јел се слажете ви са оваквом оценом? (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

Оба глагола и свршеног и несвршеног вида добијају предлошку допуну којом се означава апстрактни „предмет“ слагања.

СМАТРАТИ, СМАТРАМ, несврш. обав. прел.

- 1) а. имати о нечему свој суд, своје мишљење, мислити
б. (кога или што чим, за што) држати, ценити
- 2) (некога) посматрати, гледати

Забележено је пет примера са овим глаголом. Као семантичка допуна у свим примерима се појављује зависна реченица са везником ДА у функцији комплементизатора. У претпоследњем примеру глагол је употребљен у безличној форми (сматрало се), а у свим примерима употребљен је у примарном значењу (*имати о нечему свој суд, своје мишљење, мислити*), сем у последњем где је употребљен у значењу (*некога нечим /за некога држати, ценити*), према РМС.

... *сматрам да сваки човек што год више зна да је бољи за самог себе...* (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

Потом приговор би био и *сматрамо да је она основица тзв. загарантована цифра 400 нових динара или 40 хиљада старих динара прилично ниска и да...* (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

... и овако како радим *сматрам да сам прихваћен од потрошачке публике...* (ПНАСХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

Сматрало се да у једном мандатном периоду сви кандидати буду и председавајући... (ИЕ ТВНС „СИГ“, 1977)

Ту пре свега мислим на једног човека за којег *сматрам да је доиста будућност нашег театра Егона Савина...* (КП ТВНС „КХ НА СХЈ“)

СТВАРАТИ, СТВАРАМ, несврш. обав. прел.

- 1) а. рлг. чинити да неко или нешто постане из нечега (о Богу и наприродним бићима)
б. чинити радом да нешто постане чега пре није било, израђивати, производити
в. производити књижевно, уметничко, музичко дело
- 2) уз неке категорије именица у значењу направити, извршити, извести, извући
- 3) оснивати, установљавати, подизати, образовати, организовати
- 4) бити повод, узрок да нешто постане, изазвати појаву нечега
- 5) давати облик, образац, узорак за некога или нешто, извршити утицај развијати смисао у некога за нешто
- 6) а. добијати, налазити и доносити нешто потребно, набављати, прибављати
б. обезбеђивати, осигуравати
в. проналазити, откривати, измишљати
г. доводити у какво стање
- 7) учинити од кога, чега нешто друго

У корпусу имамо један пример с овим глаголом. Као рекцијска допуна јавља се Ак Dir Obj (*нешто*), а глагол је употребљен у примарном значењу (*произвести књижевно, уметничко, музичко дело*), према РМС.

То значи, *ја стварам књигу две године...* (ПНАСХЈ ТВНС „КХ“, 1977)

ТЕЖИТИ, -ИМ, несврш. непрел.

- 1) осећати упорну жељу, чежњу за постизањем, остварењем чега, усмеравати активности, рад и сл. за постизање каквог циља, осећати привлачност према коме или чему
- 2) а. бити тежак; имати извесну тежину
б. вршити притисак на нешто, притискивати

Забележена су два примера у којима се појављује овај глагол. У првом примеру као допуна јавља се зависна реченица, а у другом предлошко-падежна конструкција КА+Dat (*ка нечему*) циљног типа. Глагол је у оба примера употребљен у примарном значењу (*усмеравати активности, рад и сл. за постизање каквог циља*), према РМС.

... тежимо више у ширину да одемо... можда то као продужетак ове године, овог школовања (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

... све више ћемо тежити ка томе... (КПТВНС „КХНАСХЈ“)

УПИТАТИ, УПИТАМ, сврш. обав. компл. прел.

- 1) поставити питање, запитати

Регистрован је један пример у којем се појављује овај глагол. Пошто спада у групу глагола комплексне реакције, захтева обавезно две реакцијске допуне и то Ак Dir Obj (*некога*) и Ак Dir Obj (*нешто*). Глагол је употребљен у примарном значењу (*запитати*), према РМС. Просентенцијална заменица ТО врши функцију пропозитивног аргумента.

То бих пре свега упитао наше госте из основних организација, који вероватно то најбоље знају. (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

ЧУТИ, ЧУЈЕМ, сврш. и несврш. прел.

- 1) а. опазити/ опажати слухом, примити/ примати звукове чулом слуха
б. моћи опажати звукове, имати дар, способност слуха
в. (по)слушати до краја, (са)слушати
г. саслушати и испунити, испуњавати (чију жељу, молбу и сл.) не оглуша(ва)ти се усликати
- 2) дозна(ва)ти, сазна(ва)ти, упозна(ва)ти преко других, из казивања других
- 3) а. примити/ примати чулом мириса, осетити, осећати
б. осетити, осећати уопште
- 4) разг. бдети, не спавати

Забележено је пет примера с овим глаголом. У функцији допуна појављују се зависна реченица, предлошко-падежне конструкције ЗА+ Ак (*за некога*) и

ОД+Gen+Ak Dir Obj (од некога нешто). Глагол је у свим примерима употребљен у секундарном значењу (дознати, сазнати, преко других нешто), према РМС.

Чули смо напме да се тамо на том плану већ нешто мења и да је између осталог измењен режим студирања . (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

... али нема уопште нигде до сад нисам чуо као код...да се битно изменио план, наставни план и програм. (РУС ТВНС „ОЕ“, 1977)

... и у току саме емисије чули смо да је информисање радних људи... један од битних предуслова за полемику, критику и самокритику. (РУС ТВНС „КИС“, 1977)

Славице, дуго нисмо чули за групу "Жетва", нисмо имали информација, шта се све збивало. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

Чули смо од Славице да је то време корисно употребљено да се припреми лонг плеј плоча. (ЈДКЕ РНС „ССВ“, 1978)

У свим овим примерима допунском реченицом реферише се о садржају „спознаје“, а само у последњем именован је и „извор“ сазнања аблативним генитивом.

2.1. Поређење са упитником Милке Ивић

Након синтаксичко-семантичке анализе примера направљено је кратко поређење са упитником Милке Ивић⁵, да би се утврдило да ли се конструкције из корпуса и упитника међусобно подударају или има одступања и да ли се јављају неке нове конструкције у корпусу којих нема у упитнику Милке Ивић.

У следећој табели биће приказани глаголи са допунама који су забележени у корпусу.

Табела 1. Списак глагола са допунама из корпуса

ГЛАГОЛ	ТИП ДОПУНЕ
БАВИТИ СЕ НЕЧИМ/ С(А) НЕЧИМ	Inst / C(A)+Inst
(НЕ) БРИНУТИ ЗА НЕШТО	ЗА+Ak
ВЕРОВАТИ ДА...	ЗАВИСНА РЕЧЕНИЦА (ЗР)
ВИДЕТИ НЕШТО	Ak
ГОВОРТИ НЕШТО/ О НЕКОМЕ (НЕЧЕМУ) / ЗА НЕШТО/ У ВЕЗИ НЕЧЕГА	Ak / O+Lok / ЗА+Ak / У+Lok+Gen
ДОКАЗАТИ НЕШТО	Ak
ЖАЛИТИ СЕ ДА...	ЗР
ЗАХВАЉИВАТИ СЕ НЕКОМЕ НА НАЧЕМУ	Dat+NA+Lok
ЗНАТИ НЕШТО / ДА...	Ak / ЗР
ЈАВЉАТИ СЕ НЕКОМЕ	Dat
МИСЛИТИ О НЕЧЕМУ/ ДА...	O+Lok / ЗР

⁵ Милка Ивић, Квентионар за употребу падежа у савременом српскохрватском књижевном језику, ЗБФЛ XIV/1, Нови Сад, 1971, 159–169.

ОБЈАВИТИ НЕШТО	Ak
ОДЛУЧИТИ ДА...	ЗР
ОДЛУЧИТИ СЕ ЗА НЕШТО/ НЕКОГА/ ДА...	ЗА+Ak / ЗР
ОДЛУЧИВАТИ СЕ ДА...	ЗР
ОДРЕЂИВАТИ НЕШТО	Ak
ОПРЕДЕЛИТИ СЕ ЗА НЕШТО/ НА НЕШТО	ЗА+Ak / НА+Ak
ОПРЕДЕЉИВАТИ СЕ ЗА НЕШТО/ НЕКОГА/ ПРЕМА НЕЧЕМУ	ЗА+Ak / ПРЕМА+Lok
ПИТАТИ НЕКОГА НЕШТО	Ak+ Ak
ПОЗДРАВЉАТИ НЕКОГА	Ak
ПОЗДРАВИТИ СЕ СА НЕКИМ	C(A)+Inst
ПОПРИЧАТИ О НЕЧЕМУ	O+Lok
ПОРАЗГОВАРАТИ О НЕЧЕМУ	O+Lok
ПРИМЕТИТИ ДА...	ЗР
ПРИЧАТИ О НЕЧЕМУ	O+Lok
ПРОГЛАСИТИ НЕКОГА ЗА НЕШТО	Ak +ЗА+Ak
РАЗГОВАРАТИ О НЕЧЕМУ/ ДА...	O+Lok / ЗР
РАЗМИШЉАТИ О НЕЧЕМУ/ ДА...	O+Lok / ЗР
РАСПРАВЉАТИ О НЕЧЕМУ	O+Lok
РЕЋИ НЕШТО/ О НЕЧЕМУ (НЕКОМЕ) НЕШТО / НЕКОМЕ НЕШТО О НЕЧЕМУ/ ДА...	Ak / O+Lok+Ak / Dat+Ak+ O+Lok / ЗР
РЕШАВАТИ НЕШТО	Ak
САГЛЕДАВАТИ НЕШТО	Ak
СЛАГАТИ СЕ С(А) НЕЧИМ/ НЕКИМ	C(A)+Inst
СЛОЖИТИ СЕ ОКО НЕЧЕГА	ОКО+Gen
СМАТРАТИ ДА...	ЗР
СТВАРАТИ НЕШТО	Ak
ТЕЖИТИ КА НЕЧЕМУ/ ДА...	K(A)+Dat / ЗР
УПИТАТИ НЕКОГА НЕШТО	Ak + Ak
ЧУТИ ДА.../ ЗА НЕКОГА/ ОД НЕКОГА НЕШТО	ЗР/ ЗА+Ak / ОД+ Gen+Ak

У корпусу је забележено знатно више глагола (39), него у упитнику М. Ивић. И овде се појављују различити типови допуна, а оно што се мора нагласити јесте то да се на позицији допуне код глагола из корпуса врло често појављује зависна реченица, стога што су у питању пре свега глаголи мишљења и говорења, што није регистровано у упитнику Милке Ивић.

Помоћу наредне табеле биће приказане глаголске конструкције које се појављују и у упитнику Милке Ивић и у корпусу.

Табела 2. Глаголске конструкције забележене и у упитнику Милке Ивић и у корпусу

ГЛАГОЛСКЕ КОНСТРУКЦИЈЕ ИЗ УПИТНИКА МИЛКЕ ИВИЋ	ГЛАГОЛСКЕ КОНСТРУКЦИЈЕ ИЗ КОРПУСА
БАВИТИ СЕ (ПОЗАБАВИТИ СЕ) ТИМ/ С ТИМ	БАВИТИ СЕ НЕЧИМ/ С(А) НЕЧИМ

БРИНУТИ СЕ ЗА ТО/ О ТОМЕ/ ОКО ТОГА	(НЕ)БРИНУТИ ЗА НЕШТО
ГОВОРТИ (ПРИЧАТИ) О ЊОЈ/ ЗА ЊУ ГОВОРТИ ПРОТИВ НЕКОГ/ НА НЕКОГ	ГОВОРТИ НЕШТО/ О НЕКОМЕ / ЗА НЕШТО/ У ВЕЗИ НЕЧЕГА
ЖАЛИТИ СЕ НА НЕКОГА/ ПРОТИВ НЕКОГА	ЖАЛИТИ СЕ ДА...
ЗНАТИ (ДОЗНАТИ, САЗНАТИ) ТО/ ЗА ТО/ О ТОМЕ	ЗНАТИ НЕШТО/ ДА...
МИСЛИТИ О НЕКОМЕ/ ЗА НЕКОГА	МИСЛИТИ О НЕЧЕМУ/ ДА...
ОДЛУЧИТИ СЕ ЗА ТО/ НА ТО	ОДЛУЧИТИ СЕ ЗА НЕШТО/ НЕКОГ/ДА...
ПИТАТИ ЊУ/ ЊЕ ПИТАТИ ТО/ ЗА ТО/ О ТОМЕ	ПИТАТИ НЕКОГА НЕШТО
РАЗГОВАРАТИ О ТОМЕ/ ОКО ТОГА	РАЗГОВАРАТИ О НЕЧЕМУ/ ДА...
РАСПРАВЉАТИ О ТОМЕ/ ПО ТОМЕ/ ОКО ТОГА	РАСПРАВЉАТИ О НЕЧЕМУ
РЕШАВАТИ ТО ПИТАЊЕ/ О ТОМ/ ПО ТОМ ПИТАЊУ	РЕШАВАТИ НЕШТО
СМАТРАТИ ГА ПАМЕТНИМ/ ЗА ПАМЕТНОГ	СМАТРАТИ ДА...
ТЕЖИТИ ТОМЕ/ (К ТОМЕ)/ НА ТО	ТЕЖИТИ КА НЕЧЕМУ/ ДА...
ЧУТИ (СЛУШАТИ) ЗА ЊЕГА/ О ЊЕМУ	ЧУТИ ДА.../ЗА НЕКОГА/ОД НЕКОГ

Из табеле се може видети да се већина конструкција из упитника М. Ивић и из корпуса међусобно подудара, мада има и неких одступања, а она су забележена код следећих глагола: *говорити* (у корпусу није забележен ниједан пример са предлошко-падежном конструкцијом против некога/на некога, а који бележи М. Ивић, док се у корпусу као реакцијска допуна јавља конструкција *y+Lok+Gen* (у вези нечега/у вези са нечим, а нема је у упитнику); *жалити се* (среће се потпуно различита реакцијска допуна у упитнику и у корпусу); *питати* (као глагол комплексне реакције захтева две реакцијске допуне некога нешто, што се и појављује у корпусу, али не и у упитнику); *сматрати* (као и код глагола *жалити се* појављују се различите реакцијске допуне); *чути* (као допуна у корпусу се појављује зависна реченица и од+Gen+Ак, а у упитнику конструкције за+Ак и о+Lok).

У корпусу је регистрован један број глаголских конструкција којих нема у упитнику Милке Ивић:

Табела 3. Глаголске конструкције из корпуса којих нема у упитнику Милке Ивић

ГЛАГОЛ	ТИП ДОПУНЕ
ВЕРОВАТИ ДА...	ЗАВИСНА РЕЧЕНИЦА (ЗР)
ВИДЕТИ НЕШТО	Ак
ДОКАЗАТИ НЕШТО	Ак

ЗАХВАЉИВАТИ СЕ НЕКОМЕ НА НАЧЕМУ	Dat+HA+Lok
ЈАВЉАТИ СЕ НЕКОМЕ	Dat
ОБЈАВИТИ НЕШТО	Ak
ОДЛУЧИТИ ДА...	ЗР
ОДРЕЂИВАТИ НЕШТО	Ak
ОПРЕДЕЛИТИ СЕ ЗА НЕШТО/ НА НЕШТО	ЗА+Ak / HA+Ak
ОПРЕДЕЉИВАТИ СЕ ЗА НЕШТО/ НЕКОГА/ ПРЕМА НЕЧЕМУ	ЗА+Ak / ПРЕМА+Lok
ПОЗДРАВЉАТИ НЕКОГА	Ak
ПОЗДРАВИТИ СЕ СА НЕКИМ	C(A)+Inst
ПОПРИЧАТИ О НЕЧЕМУ	O+Lok
ПОРАЗГОВАРАТИ О НЕЧЕМУ	O+Lok
ПРИМЕТИТИ ДА...	ЗР
ПРОГЛАСИТИ НЕКОГА ЗА НЕШТО	Ak +ЗА+Ak
РАЗМИШЉАТИ О НЕЧЕМУ/ ДА...	O+Lok / ЗР
РЕЋИ НЕШТО/ О НЕЧЕМУ (НЕКОМЕ) НЕШТО / НЕКОМЕ НЕШТО О НЕЧЕМУ/ ДА...	Ak / O+Lok+Ak / Dat+Ak+ O+Lok /ЗР
САГЛЕДАВАТИ НЕШТО	Ak
СЛАГАТИ СЕ С(А) НЕЧИМ/ НЕКИМ	C(A)+Inst
СЛОЖИТИ СЕ ОКО НЕЧЕГА	ОКО+Gen
СТВАРАТИ НЕШТО	Ak
УПИТАТИ НЕКОГА НЕШТО	Ak + Ak

3. Закључак

Забележено је укупно 39 глагола. Сви су поређани по азбучном реду, семантички дефинисани, илустровани примерима и прокоментарисани. Након спроведене анализе могу се извести следећи закључци:

Најфреквентнији је глагол МИСЛИТИ, који се појављује у 42 примера, што износи 27,24% од укупног броја примера, затим глагол ГОВОРИТИ (20/13,07%) па РЕЋИ (13/8,49%), ЗНАТИ (7/4,57%), БАВИТИ СЕ и РАСПРАВЉАТИ (6/3,92%), ОДЛУЧИТИ СЕ, РАЗГОВАРАТИ, СМАТРАТИ и ЧУТИ (5/3,27%) и остали глаголи регистровани у мање од 2% примера.

Као допуна уз интелектуално-комуникативне и друге глаголе највећем броју примера (68/52,71%) појављује се *реченица* (овим се потврђује констатација Милке Ивић да се уз ове глаголе, као објекат, чешће појављује реченица него именица), затим *предлошко-падежна конструкција* (48/37,21%) и на крају *слободна падежна форма* (16/12,40%).

Од укупно 153 (100%) примера у 80 (52, 29%) глаголи су употребљени у секундарном значењу, а у 73 (47,71%) примера у свом основном (примарном) значењу.

С обзиром на то да о интелектуално-комуникативним глаголима нема много појединачних радова, ово ће бити мали допринос даљем проучавању и анализирању ових глагола и помоћ при изради семантичке класификације глагола, која до сада није направљена.

Литература

- Багистић, Татјана (1972). *Локатив у савременом српскохрватском језику*. Београд.
- Бурзан, Мирјана, В. Петровић и Ј. Вајда (1992) *Српско-мађарски речник глаголске рекције*. Нови Сад: Завод издавање уџбеника у Новом Саду – Институт за јужнословенске језике Филозофског факултета у Новом Саду.
- Војводић, Дојчил (1999). *Verba dicendi у перформативној употреби (покушај семантичке интерпретације)*. Четврти лингвистички скуп „Бошковићев дани“: радови са научног скупа. Подгорица 8. и 9. октобар 1998. ЦАНУ. Подгорица. 219–228.
- Грицкац, Ирена (1973). Из проблематике прелазности српскохрватских глагола. *Јужнословенски филолог*. 30/ 1–2: 297–303.
- Ивић, Милка (1955). Исказивање директног објекта у стандардном српскохрватском. У: *Лингвистички огледи*. Београд: Славограф. 113–116.
- Ивић, Милка (1954). *Значења српскохрватског инструментала и њихов развој*. Београд: Научна књига.
- Ивић, Милка (1972). О објекатској допуни глагола комуникативних и интелектуалних радњи. *Зборник за језик и књижевност*. књ. I: 27–32.
- Кашић, Јован (1968). Допуне индиректног објекта уз глаголе слушања и говорења. *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*. XI:105–108.
- Московљевић, Јасмина (1996). Структурни односи у реченицама са директним говором и класе глагола уз које се јавља. *Српски језик*. 1–2: 444–456.
- Московљевић, Јасмина (2004). О дистрибуцији комплементизатора у савременом српском језику. *Јужнословенски филолог*. LX: 57–65.
- Мразовић, Павица и Зора Вукадиновић (1990). *Граматика српскохрватског језика за странце*. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића –Добра вест.
- Остојић, Бранислав (1969). О појавама везаним за глаголску рекцију. *Књижевност и језик*. XIV/ 1: 48–53.
- Петровић, Владислава и Коста Дудић (1989). *Речник глагола са граматичким и лексичким допунама*. Београд–Нови Сад: Завод за уџбенике.
- Петровић, Владислава (2000). О предлошком објекту у српском језику. *Зборник Матице српске* XLIII: 437–445.

- Пипер, Предраг и др. (2005). *Синтакса савременог српског језика*. Београд – Нови Сад: Институт за српски језик САНУ– Београдска књига – Матица српска.
- Станојчић, Живојин (1996). Морфологија, синтакса и фразеологија. У *Српски језик на крају века*. Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 111–141.
- Стевановић, Михаило (1969). *Савремени српскохрватски језик II. Синтакса*. Београд: Научна књига.
- Тошовић, Бранко (1998). Универзална семантичка класификација глагола. *Научни састанак слависта у Вукове дане*. 27/ 2: 113–123.
- Тошовић, Бранко (2002). Глаголски дирестат. У: *Дескриптивна лексикографија стандардног језика и њене теоријске основе*. Међународни научни скуп о лексикографији и лексикологији. Београд– Нови Сад: Институт за српски језик САНУ – Матица српска. 197–213.
- Речник српскохрватског књижевног језика*. Нови Сад– Загреб: Матица српска– Матица хрватска 1967.

Brankica Marković

ÜBER VERBEN UND ERGÄNZUNGEN IN RADIO UND FERNSEHSENDUNGEN IN NOVI SAD

Zusammenfassung

Von Author werden die solchen Verben analysiert, die sowohl primär des intellektuell-kommunikativen Inhaltes sind, als auch solche, die im bestimmten Kontext verwenden werden können. Beide Gruppen der Verben wurden in Radio und Fernsehensendungen in Novi Sad registriert. Das Ziel dieser Untersuchung ist nachzuweisen, welche Verben im dasselben Korpus erscheinen, ihre Häufigkeit, was für eine Art der Ergänzung fordern und in welcher Bedeutung verwendet wurden.

Die Ergebnisse dieser Analyse sind:

Die Verben, die meistens erscheinen, sind: DENKEN, SPRECHEN, SAGEN, WISSEN, BETREIBEN, DISKUTIEREN, dann SICH ENTSCHEIDEN, REDEN, ANNEHMEN usw. Außer den intellektuell-kommunikativen und anderen Verben, als Ergänzung, in den meisten Beispielen erscheint satz (damit wird die Feststellung von Milka Ivic bestätigt, dass mit Verben häufiger Satz als Substantiv erscheint), dann Zusammensetzung der Präposition mit dem Kasus und danach die freie Kasusform. Von insgesamt 153 Beispielen, die im Korpus notiert wurden, wurden in den 80 Beispielen die Verben in sekundären Bedeutung und in den 73 Beispielen in der primären Bedeutung verwendet.